

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 22/00125-17
Saksbehandler Rune Holbek

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	17.09.2026
Fylkesutvalget	06.10.2026

Evaluering av fyrvokterordningen ved Lindesnes Fyrmuseum

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fyrvokterordningen ved Lindesnes fyr har betydning for ivaretagelse av sikkerhet, kulturhistoriske verdier, teknisk infrastruktur, meteorologiske observasjoner og publikumsopplevelser ved Lindesnes fyr.
2. Administrasjonen innleder dialog med Kystverket, Lindesnes kommune og Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum om framtidig organisering og finansiering av ordningen, herunder vurdering av en oppdatert finansieringsmodell, tydeligere rolleavklaringer, samt avklaring om finansiering av utstyr og materiell.
3. En eventuell videreføring av fylkeskommunens økonomiske bidrag behandles i forbindelse med kommende handlings- og økonomiplan.

Vedlegg

Særutskrift - Finansiering av fyrvokterstillinger i turnus ved Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum
260804 Rapport om fyrvokterordningen ved Lindesnes fyrmuseum
LINDESNES FYRMUSEUM - FINANSIERING OG DRIFT

Sammendrag

I forbindelse med handlingsprogram og budsjett for perioden 2022–2025 bevilget Agder fylkeskommune 240 000 kroner årlig til finansiering av fyrvokterstillinger ved Lindesnes fyr. (Hovedutvalg for kultur, folkehelse og frivillighet 6. april 2022, sak 15/22).

Bevilgningen var basert på en samarbeidsavtale mellom Kystverket, Agder fylkeskommune, Lindesnes kommune og Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum. Kystverket forpliktet seg til å finansiere 600 000 kroner årlig i perioden 1. juli 2022 til 30. juni 2027, mens Lindesnes kommune har bidratt med 240 000 kroner årlig og Lindesnes fyrmuseum med 120 000 kroner årlig.

Lindesnes fyrmuseum har evaluert ordningen etter nær fem års drift. Hovedfunnene fra rapporten fremgår av denne saken, mens rapporten ligger vedlagt i sin helhet.

Saksopplysninger

Lindesnes fyr er et av Norges mest kjente kulturhistoriske anlegg og besøkes årlig av om lag 100 000 personer. Mange av besøkene skjer utenfor museets ordinære åpningstid. Fyranlegget ligger i et værutsatt område med sterk vind, høy sjø og krevende forhold gjennom store deler av året. Kontinuerlig tilstedeværelse av personell er derfor av stor betydning for sikkerhet, beredskap og drift.

Dette var bakgrunnen for at Hovedutvalg for kultur, folkehelse og frivillighet 6. april 2022 (sak 15/22) behandlet sak om finansiering av fyrvokterstillinger ved Lindesnes fyr. Utvalget fattet følgende vedtak:

«Fylkeskommunen har i sitt budsjettvedtak satt av 240 000 kroner per år for økonomiplanperioden 2022–2025. Dette under forutsetning at de øvrige parter bidrar med sin avtalte del.

Kystverket bekrefter i vedlagt brev at de har satt av 0,6 mill. kroner per år for perioden 01.07.22 til 21.06.27 til fyrvokterstillinger ved Lindesnes fyr. Kystverket har dermed innfridd sin del av avtalen.

Lindesnes kommune bekrefter i vedlagte e-post satt av 240 000 kroner per år for økonomiplanperioden 2022–2025 til fyrvokterstillinger ved Lindesnes fyr. Lindesnes kommune har dermed innfridd sin del av avtalen.

Etatsmuseet ved Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum bekrefter i vedlagte e-post at de har satt av 120 000 kroner i sitt årsbudsjett for 2022 til fyrvokterstillinger ved Lindesnes fyr. Etatsmuseet har dermed innfridd sin del av avtalen.»

Fyrvokterordningen er finansiert gjennom et samarbeid mellom Kystverket, Agder fylkeskommune, Lindesnes kommune og Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum. Den samlede årlige finansieringen utgjør 1,2 mill. kroner.

Bidragssyter	Årlig bidrag	Andel
Kystverket	600 000 kr	50 %
Agder fylkeskommune	240 000 kr	20 %
Lindesnes kommune	240 000 kr	20 %
Stiftelsen Lindesnes fyrmuseum	120 000 kr	10 %
Sum	1 200 000 kr	100%

Lindesnes fyrmuseum har evaluert ordningen etter nær fem års drift. I «Rapport om fyrvokterordningen ved Lindesnes fyrmuseum 2021–2026» vises det til at fyrvokterordningen har gitt positive gevinster for alle samarbeidspartnerne.

Betydning for Kystverket: Kystverket vurderer ordningen som nyttig og ressursbesparende. Fyrvokterne utfører ettersyn, mindre vedlikeholdsoppgaver, rapporterer feil og skader og håndterer praktiske utfordringer fortløpende. Dette bidrar til å avlaste Kystverkets vedlikeholdslag og sikre rask respons ved hendelser.

Betydning for Agder fylkeskommune: Agder fylkeskommune eier både fjellhallen og restaurantbygget på Lindesnes fyr. Administrasjonen i fylkeskommunen har derfor vurdert at ordningen har vært viktig for den daglige driften av anlegget. Fyrvokterne bidrar med lokal tilstedeværelse, tilsyn og oppfølging av anlegg og eiendommer. De registrerer avvik og hendelser raskt og følger opp vedlikeholds- og utbedringsarbeid som gjennomføres på området. Dette bidrar til god forvaltning av fylkeskommunens anlegg og til å opprettholde et godt omdømme som eier og forvalter.

Betydning for Lindesnes fyrmuseum: Museet framhever at ordningen er avgjørende for sikkerhet, beredskap og daglig drift. Fyrvokterne følger opp publikum, bygninger, tekniske installasjoner og koordinering mellom flere eiere og samarbeidspartnere. De bidrar også til formidling og styrker publikums opplevelse av stedet gjennom sin tilstedeværelse.

Betydning for Meteorologiske institutt: Meteorologisk institutt vurderer observasjonsarbeidet ved Lindesnes fyr som svært godt. De visuelle observasjonene fra anlegget har fortsatt betydelig verdi som supplement til automatiske målinger og benyttes blant annet innen værvarsling og flymeteorologi.

Videre viser evalueringsrapporten at det kan være behov for å justere/ konkretisere oppgavene til fyrvokterne ved en eventuell forlengelse. Det viser til at forventningene til fyrvokternes oppgaver har økt gjennom perioden. Fyrvokterne ivaretar i dag oppgaver knyttet til sikkerhet og beredskap, vedlikehold og teknisk drift, oppfølging av entreprenører, publikumskontakt og meteorologiske observasjoner.

Rapporten viser også at dagens finansieringsmodell har gitt et stabilt grunnlag for drift av ordningen, men har i liten grad blitt regulert i takt med lønns- og prisutviklingen.

Vurderinger

Lindesnes fyr har stor kulturhistorisk og regional betydning, og Lindesnes fyr ble utpekt som tusenårssted for tidligere Vest-Agder fylkeskommune.

Fylkeskommunedirektøren mener at rapporten dokumenterer at fyrvokterordningen er viktig for både Lindesnes fyr og tusenårsstedet. Ordningen bidrar til å ivareta sikkerheten ved et anlegg med høyt besøkstall, samtidig som den sikrer løpende oppfølging av kulturhistoriske bygninger, tekniske installasjoner og øvrig infrastruktur på området.

For Agder fylkeskommune er det av betydning at ordningen bidrar til oppfølging av fylkeskommunens eiendommer og av anlegget som helhet. Tilstedeværelsen gir bedre kontroll med tilstanden på anlegget og muliggjør rask varsling og oppfølging ved avvik og uønskede hendelser.

Lindesnes fyr er samtidig et sentralt kultur- og reiselivsmål i Agder og en viktig identitetsbærer for regionen. Fyrvokterordningen bidrar til å opprettholde kvaliteten på besøksopplevelsen og understøtter fyranleggets rolle som regional attraksjon og verdiskaper.

Samlet sett vurderer fylkeskommunedirektøren at fyrvokterordningen har oppfylt intensjonene som lå til grunn da samarbeidet ble etablert. Ordningen framstår som en kostnadseffektiv løsning som gir nytte for alle involverte aktører.

Ved en eventuell forlengelse bør det vurderes mekanismer for pris- og lønnsjustering, slik at kostnadsutviklingen fordeles mellom samarbeidspartnerne på en forutsigbar måte. Fylkeskommunedirektøren registrerer også at forventningene til Fyrvokterstillingen har økt. Det viser at det er behov for en tydeligere avklaring av oppgaver, ansvar og prioriteringer mellom samarbeidspartnerne. Det bør også avklares hvordan utgifter til utstyr, verktøy og materialer skal finansieres.

Regionplan Agder 2030

Saken bidrar til Regionplan Agder 2030 gjennom å ivareta kulturarv, styrke attraktiviteten til regionen og understøtte reiseliv og lokal verdiskaping. Fyrvokterordningen bidrar til bærekraftig forvaltning av Lindesnes fyr, et av Agders viktigste kulturhistoriske besøksmål.

Saken har ingen direkte konsekvenser for barn og unge, men bidrar til trygghet, tilgjengelighet og gode opplevelser ved en viktig kultur- og læringsarena for skoleklasser, familier og andre besøkende.

Økonomiske konsekvenser

Agder fylkeskommune har i inneværende avtaleperiode bidratt med 240 000 kroner årlig til finansiering av fyrvokterordningen. En eventuell videreføring etter dagens avtaleperiode må behandles i forbindelse med kommende handlingsprogram og økonomiplaner.

Det bør i den videre dialogen vurderes om partenes finansieringsbidrag skal reguleres i tråd med lønns- og kostnadsutviklingen for å sikre ordningens bærekraft over tid.

Konklusjon

Fyrvokterordningen bidrar til sikkerhet, kulturminneforvaltning, teknisk drift, meteorologiske observasjoner og publikumsformidling, samtidig som den understøtter Lindesnes fyrs rolle som en av Agders viktigste kultur- og reiselivsattraksjoner.

Erfaringene fra de første fem årene viser at ordningen har hatt en nytteverdi for både Kystverket, Agder fylkeskommune, Lindesnes kommune, Lindesnes fyrmuseum og Meteorologisk institutt.

Spørsmålet om en eventuell videreføring av ordningen må imidlertid avklares i budsjettprosessen for 2027. I den forbindelse bør det også tas stilling til om det er behov for å modernisere finansieringsgrunnlaget og tydeliggjøre forventninger og ansvarsforhold mellom samarbeidspartnerne.

Kristiansand, 02.09.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør